

לקמן בושׁי.

מתניתין:

כהן שהוא מקיׁש בקרסוליו, שברכיו עקומות לחוץ ועל ידי כן קרסוליו לפניׁם, וקרסוליו נוקשים זה לזה בשעת הילוכו.

ובארכובותיו, שרגליו למטה עקומות כלפי חוץ ומרוחקות זו מזו, ועל ידי כן ברכיו למעלה עקומות כלפי פנים ונוקשות זו לזו בעת הילוכו. ובעל הפיקין והעיקל, והמשנה מפרשת:

מח-א

איזהו העיקל?

כל שהוא מקיף פרסותיו, שכשהוא יושב ומחבר את כפות רגליו זו לזו, ואין ארכובותיו נושקות זו לזו, ואין ברכיו מתחברות זו לזו, שעקומות הן כלפי חוץ⁽²⁵⁾.

ובעל פיקה היינו שפיקה יוצא מגודלו, שיש לו חתיכת בשר [עגולה כעין "פיקה"] שיוצאת מאגודלו ביד או ברגל.

עקיבו יוצאה מאחוריו, שעקב רגלו בולט כלפי חוץ, ונראה כאילו השוק עומדת באמצע כף הרגל.

פרסותיו רחבות כשל אווז, שכף רגלו קצרה כשל אווז ואין ארכה יתר על רחבה.

אצבעותיו מורכבות זו על זו, בידיו או ברגליו.

או שאצבעותיו קלוטות, שמדובקות זו לזו. הרי אם הן מחוברות רק למעלה, עד הפרק האמצעי של האצבעות, כשר. ואם הן מחוברות למטה מן הפרק האמצעי, לצד הצפרניים, וחתכה, והפרידם זו מזו, כשר.

היתה בה בידו או ברגלו אצבע יתרת וחתכה, אם האצבע היתרת יש בה עצם פפול, שעתה הרי הוא מחוסר אבר. ואם לאו, שלא היה בה עצם, כשר, דאינה אלא תלתול בעלמא, והואיל וחתכה כשר.

יתר בידיו וברגליו שיש ושש, שיש לו בכל יד ובכל רגל שש אצבעות. וביחד הם עשרים וארבע⁽²⁶⁾, בזה נחלקו תנאים.

רבי יהודה מכשיר, דאין זה מום. הואיל וכל מנין אצבעותיו שוין⁽²⁷⁾.

וחכמים פוסלים, דאף על פי שהם שווים שבכל אחת ואחת יש שש, מכל מקום הוי מום ופסול.

השולט בשתי ידיו, שיש לו כח בימינו כבשמאלו — רבי פוסל, דסבירא ליה שהוא שוה בשתיהן מחמת כחישותא דימין. וחכמים מכשירין, דסברי דשמאל בריאה ביותר, ואין זה מכח חלישות ימין.

גמרא:

כתיב: "או איש אשר יהיה בו שבר רגל או שבר יד".

25. איש מדון ואצבעות ידיו ואצבעות רגליו שש שש עשרים וארבע

25. עיין חזו"א סי' כו ס"י שיש הבדל בין זה למקיׁש בקרסוליו.

27. רש"ש ותפא"י. ובפדה"ש להרמב"ם כתב

26. ונקט לישנא דקרא [שמאל ב' כא, כ] "ויהי